

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448. Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 po poł. Administracja otwarta od g. 9—5, w niedzielę i święta od 12—1. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

PRENUMERATA miesięcznie z odroczaniem i z przysyłką pocztową 3 zł. za granicą 6 zł., cena pojedynczego numeru na prowincji 18 groszy CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetr, przed tekstem i w tekście 20 groszy, za tekstem 10 groszy. — W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25%, zagraniczne o 50% drożej. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Konto czekowe w P. K. O. № 80187.

Dziś w SALI MIEJSKIEJ KONCERT p. Berty Crawford

bilety przy wejściu od godziny 11 rano. Całkowity dochód przeznaczają się na Bratnią Pomoc Polskiej Młodzieży Akademickiej U. S. B. w Wilnie.

Przed zjazdem.

Przed dziesięciu laty—w chwili wybuchu wojny—naród polski miał wytkniętą ustaloną linię polityczną; wypadki nie zaskoczyły nas nieprzygotowanymi. Stało się to dzięki temu, że przywódcą stronnictwa demokratyczno-narodowego, Roman Dmowski, rozstrzygnął w swej książce: „Niemcy, Rosja a sprawa polska” pytanie, przeciwko któremu z zaborców powinni Polacy się zwrócić. Zgodnie z poglądami Dmowskiego cały naród uznał Niemców za najniebezpieczniejszych wrogów. Wypadki późniejsze potwierdziły słuszność stanowiska, zajętego przez Dmowskiego i cały obóz narodowy.

Niestety, w niepodległej Polsce rządy nie znalazły się w ręku tych, którzy wybrali właściwą drogę, która doprowadziła Polskę do niepodległości, do zjednoczenia.

Sześć lat bytu niepodległego było w Polsce okresem walki obozu narodowego z lewicą, pragnącą skierować Polskę na drogę ryzykownych doświadczeń. Związek Ludowo-Narodowy, jako główny wyraziciel polityki narodowej, walczył o stworzenie stałej armii narodowej, wolnej od wpływów politycznych,—o naprawę skarbu i stosunków gospodarczych,—o powołanie do urzędów ludzi uczciwych i zdolnych do uporządkowania naszej administracji, szczególnie na Kresach,—o politykę zagraniczną, która zapewniła Polsce, że podstawa prawna jej bytu niepodległego — Traktat Wersalski — nie zostanie naruszona. Pomimo tych zmagani się we-

wewnętrznych udało się dać państwu polskiemu armję gotową do obrony, pieniądź pełnowartościowy, ustalić granice,—zdawałoby się, że Polsce nie grozi żadne niebezpieczeństwo.

Tymczasem dojsie we Francji i Anglii do władzy stronnictw lewicowych stworzyło dla Polski nowe niebezpieczeństwo. Rządy tych państw stały się bardziej ustępliwymi dla Niemców, a angielski prezes ministrów okazał gotowość poczynienia Niemcom różnych ustępstw kosztem Polski.

To też stoimy obecnie wobec konieczności wytworzenia w całym narodzie świadomości powagi naszego położenia i musimy skupić cały naród polski do walki o całość Polski.

Dla ustalenia, jaką powinna być wogóle polityka polska w tej chwili, a przede wszystkim, jak mamy usunąć niebezpieczeństwo, grożące całości Polski, Związek Ludowo-Narodowy zwołuje na dzień 26 października Kongres ogólnokrajowy stronnictwa.

Na Kongresie, obok położenia międzynarodowego Polski, będą poruszone bardzo ważne sprawy, jak: naprawa Konstytucji i ordynacji wyborczej, a także sprawy gospodarcze. Wreszcie zajmie się Kongres sprawami organizacyjnymi Związku Ludowo-Narodowego.

Z tych względów wzywamy wszystkie organizacje Zw. L. N. do wysłania delegatów na Kongres, odbywający się w tak przełomowej dla narodu chwili.

Musimy być gotowi.

Białoruś sowiecka—„front krwi i ognia”.

„Prawda” bolszewicka pod tytułem „Front krwi i ognia” zamieszcza z Białorusi szereg faktów świadczących o białawości, jaka panuje na Białorusi przeciwko władzy bolszewickiej. Według „Prawdy” terror „Kulacki” przeciwko bolszewikom przybiera coraz bardziej niebezpieczny charakter. Praca komunistów staje się tam coraz trudniejszą i prowadzenie agitacji jest wprost niemożliwe. „Prawda” przytacza na poparcie powyższych słów, szereg faktów. Dnia 28 września w rejonie Kalinkowiczewskim wystrzałem w okno zabity został leśnik Iwan Buławko za sprzyjanie bolszewikom. Dnia 14 września w rejonie Zaśląwskim tłum spalił klub „komsomolew”. Z ognia, pisze „Prawda”, udało się uratować tylko sztandar czerwony i portret Lenina. Klub podpalony został w nocy po urządzeniu przez „komsomolew” wieczoru agitacyjnego. „Prawda” pisze, że przytoczone wyżej fakty są tylko epizodami ogólnej walki prowadzonej na Białorusi z sowietami.

Sejm i Rząd.

P. Thugutt wraca do „Wyzwolenia”. WARSZAWA, 20.X. (A. W.). „Kurier Czerwony” podaje, że osobistości ze świata politycznego, którym zależy na przywróceniu do czynnej roli posła Thugutta, robią starania o załatwienie nieporozumienia pomiędzy Thuguttem a Wyzwoleniem. Jak słyhać, chodzi już tylko o znalezienie formy, która by pozwoliła p. Thuguttowi na powrót do Wyzwolenia.

Koszta budowy domów dla urzędników.

WARSZAWA, 20.X. (A. W.). Akcja budowania domów dla urzędników na Kresach trwać ma 3 lata i powinna pochłonąć 32 miliony złotych. Ogółem ma stanąć 1200 domów, zawierających przeszło 8000 ubikacji.

Dożywianie dzieci.

WARSZAWA, 20.X. (A. W.). Min. W. R. i O. P. rozesała do

dyrektorów szkół okólnik w sprawie masowego dożywiania niezamożnej dziatwy szkolnej, w porozumieniu z istniejącymi przy magistratach wydziałami Opieki Społecznej, instytucjami pomocy dzieciom, kołami rodzicielskimi i t. d.

Emerytury dla pracowników umysłowych.

WARSZAWA, 20.X. (A. W.). Min. Pracy i Opieki Społecznej przystępuje do ustalenia wytycznych ogólnopństwowej ustawy o uposażeniu emerytalnym pracowników umysłowych. Podobne ubezpieczenia stosowane są w Małopolsce i b. Dzielnicy Pruskiej, Dpt. Ubezpieczeń społecznych zabiega o utworzenie Centralnego Zakładu Ubezpieczeń.

Z Litwy.

Dosadna krytyka rządów litewskich w Kłajpedzie.

Na posiedzeniu Sejmu litewskiego dnia 14 października frakcja sejmowa ludowców, która do nie-

dawna stanowiła główną ostoję rządu litewskiego wystąpiła z nagłą interpelacją w sprawie wyborów do sejmu w Kłajpedzie. Jak wiadomo rządząca Litwą chrześcijańska-demokracja utrzymuje się u steru władzy tylko dzięki większości jednego głosu w Sejmie. Większość ta jest tak nieznaczna, że w razie dokonania wyborów w okręgu Kłajpedzkim większość ta natychmiast by upadła, gdyż 6-ciu posłów przewidzianych dla Kłajpedy wzmocniłoby opozycję. Chrześcijańska demokracja za wszelką cenę nie chce dopuścić do przeprowadzenia wyborów. Interpelacja ludowców miała właśnie na celu przyspieszenie wyborów. Nagłość jej uzasadniał poseł Toluszis z frakcji ludowej w sposób następujący:

„Już prędko upływa 2 lata, powiada on, jak kraj Kłajpedzki należy do Litwy. Konwencja Kłajpedzka została ratyfikowana i ogłoszona w „Wiadomościach Urzędowych”, czyli, jako ustawa, nabyła mocy obowiązującej. To też już nietylko faktycznie, lecz i prawnie jesteśmy w posiadaniu kraju kłajpedzkiego. Tymczasem co się dzieje w samym kraju, jaki tam panuje stosunek ludności miejscowej do państwa litewskiego? Jeśli porównamy nastroje, jakie panowały tam w styczniu 1923 r. z temi, jakie nurtują dzisiaj, musimy stwierdzić, że odbyła się w tem wielka ewolucja i to na naszą niekorzyść. Podczas gdy wówczas władze nasze były witane z radością, dzisiaj dają się słyszeć tylko ciągłe skargi na nieznośne położenie mieszkańców tego kraju. Zarzuty te są skierowane na nieodpowiednie postępowanie urzędników litewskich w kraju Kłajpedzkim, jak również odnoszą się do polityki ekonomicznej władz.

Dyrektorjum utraciło wszelkie zaufanie. Obecna sytuacja w Kłajpedzie jest raczej podobna do regimenu okupacyjnego. Cóż więc dziwnego, że dochodzą nas niepokojące wieści o germanizacji tego kraju? Przecież ze swej strony nie czynimy nic, by zmienić te stosunki na lepsze. Celem naszej interpelacji jest zapytać, czy rząd zamierza zmienić obecną swoją politykę w kraju Kłajpedzkim? Przyszedł czas zrealizowania tych przyrzeczeń, którymi zobowiązaliśmy się wewnątrz i na terenie międzynarodowym. Na tę rzecz, oczywiście, można się zapatrywać z punktu widzenia „krikszezonów” i z punktu widzenia interesów państwowych, „Krikszezon” boją się, naturalnie, wpuścić posłów z Kłajpedy do Sejmu, by nie utracić swej większości, jednak interes państwa wymaga najrychlejszego przeprowadzenia wyborów w kraju Kłajpedzkim do Sejmu Litewskiego. Należy dążyć do tego, by kraj Kłajpedzki faktycznie został odłączony od Niemiec, a organicznie związany z państwem litewskim. Dla tych motywów niezbędnym jest natychmiastowe przeprowadzenie wyborów.

Przeciw nagłości interpelacji wystąpił poseł Karwielis (chr. dem.). Przy głosowaniu nagłość interpelacji większością 35 głosów bloku chrześc. dem. przeciwko 24 została odrzucona.

D-rzy Bujalski, Obieziński i Waszkiewicz lokują położnicę i chore z cierpieniami kobiecymi w Zakładzie Położniczym.

ul. W. Pohulanka Nr. 31.

Dr. E. GLOBUS

(chor. skórne i weneryczne) powrócił. Ul. Wileńska 32.

MARJA KULESIŃSKA

Członkini Stowarzyszenia Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Pau'go; Słuchaczka Wydziału Prawnego U. S. B.; Urzędniczka Urzędu Prokuratorzkiego przy Sądzie Okręgowym w Wilnie, po krótkich lecz ciężkich o cierpieniach opatrzona SS. Sakramentami zasnęła w Bogu w wieku lat 23 w dniu 18 października 1924 r. Nabożeństwo żałobne za spokój Jej duszy odbędzie się w Kościele Parafialnym Świętego Jakóba na Łukiszkach we wtorek 21 października o godz. 9 i pół rano. Pogrzeb—we wtorek z Kościoła parafialnego na cmentarz po-Bernardyński o godz. 4 ej po poł. Na te smutne obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół, koleżanki i kolegów zmarłej oraz znajomych pozostali w nieutulonym żalu.

Matka, Narzeczony, Siostra, Brać, Bratowa i Rodzina.

MARJA KULESIŃSKA

Długoletni członek Bratniej Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, słuchaczka wydziału prawnego U. S. B.

Opatrzona SS. Sakramentami zmarła dn. 18/X 1924 r.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Adama Mickiewicza 15 m. 18, do kościoła św. Jakóba nastąpiło w poniedziałek dn. 20 października r. b. o godz. 6 i pół wiecz., na cmentarz zaś we wtorek 21 października o godz. 4 po poł.

Na ten smutny obrząd zaprasza swych członków

Zarząd Bratniej Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej U. S. B.

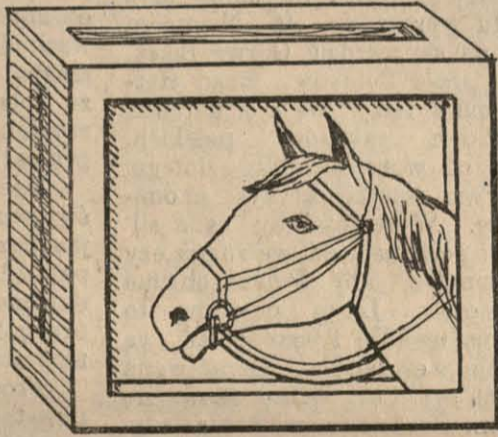
Najlepsze mydło do prania z marką „K o n” i znane ze swej dobroci mydła toaletowe

POLECA

fabryka przetworów chemicznych

„POLICHEMJA”

Sprzedaz i Biuro: Wilno, Ad. Mickiewicza 15, m. 4 od 9-ej do 3-ej.

BACZNOŚĆ!!!

BACZNOŚĆ!!!

Sklep T-wa „PALATINE”

przy ul. Wileńskiej № 28

otrzymał duży transport świeżych towarów spożywczych i gastronomicznych. Stała sprzedaż detaliczna masła wyborowego, różnych gatunków serów i duży wybór kons.rw.

CENY ZNIŻONE.

W tymże sklepie wielki wybór wódek, likierów i wina.

Wieczorowa Szkoła Handlowa Doksztalająca Stowarzyszenia Kupców Chrześcijan m. Wilna ul Biskupia 12.

Podaje do wiadomości, że lekcje rozpoczną się w dniu 4 listopada r. b. Do tego dnia zapisy przyjmuje sekretariat w lokalu Szkoły w godzinach od 6—7 po południu. Przyjmuje się młodzież obojgu płci.

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta.)

Uczczenie zwłok Sienkiewicza.

Rządy wszystkich trzech państw przez które przejeżdżać będą z Szwajcarii do Polski zwłoki Henryka Sienkiewicza, ofiarowały się pokryć wszystkie koszty przewozu zwłok przez ich terytoria.

Powrót prezesa rady ministrów.

Premjer p. Grabski powrócił ze Spawy do Warszawy.

Delegacja szwedzka u premjera.

Prezes rady ministrów p. Grabski przyjął wczoraj posła szwedzkiego w Warszawie, oraz członków delegacji szwedzkiej, która przybyła do Warszawy dla rokowań o polsko-szwedzki traktat handlowy.

Przyszły kongres Chrześcijańskiej Demokracji.

Dnia 20 b.m. obradował zarząd główny stronnictwa Chrześcijańsko-Demokratycznego. Omawiano sprawy organizacyjne. Poza tem postanowiono, że kongres odbędzie się w pierwszą niedzielę kwietnia 1925 roku.

Regulacja płac w samorządach.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych opracowało projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej przyrównujący uposażenia członków zarządów i pracowników komunalnych do uposażenia pracowników państwowych odpowiednich stopni służbowych. Projekt rozesłany będzie wojewodom, komisarzowi oszczędnościowemu i większym związkom komunalnym do zaopiniowania.

Imatrykulacja w Uniwersytecie Warszawskim.

Wczoraj odbyła się w uniwersytecie warszawskim imatrykulacja nowo przyjętych studentów. Wśród imatrykulowanych znajdujemy następujące nazwiska: Wojciechowski, syn prezydenta Rzeczypospolitej; Narutowicz, syn b. prezydenta, Baliński, syn prezesa rady miejskiej w Warszawie; Korfanty, syn posła do sejmu, Tluguttówna, córka posła senatora i znanego pisarza; Sołtanówna, córka wojewody.

Posel sowiecki odłożył swój przyjazd.

W kołach politycznych obiega pogłoska, że w związku z napaściami, jakim w ostatnich trzech dniach ulegli członkowie przedstawicielstw polskich w Rosji sowieckiej, odłożony został przyjazd do Warszawy posła sowieckiego Wojkowa.

Atrybucje delegata do spraw kresowych.

Projekt regulujący atrybucje delegata rządu do spraw kresowych był dziś przedmiotem obrad komisji międzyministerjalnej. Uprawnienia te mają być bardzo szerokie. Stanowisko to zostało zaproponowane p. Waleremu Romanowi, b. delegatowi rządu w Wilnie. Pan Roman do tej pory nie dał odpowiedzi, lecz prawdopodobnie to stanowisko przyjmie.

Obrady kolejowe

Dnia 27 b. m. odbędzie się posiedzenie komitetu taryfowego państwowej rady kolejowej, a dnia 28 b. m. posiedzenie komitetu eksploatacyjnego i budowy nowych kolei.

Stosunki polsko-sowieckie.

WARSZAWA, 20.X. (AW.) — Premier Grabski odbył w niedzielę naradę z min. Skrzyńskim w sprawie stosunków polsko-sowieckich. Jak donosi „Przegląd Wieczorny“, niewypelnianie przez so-

wiety zobowiązań traktatowych, jest od dłuższego czasu przedmiotem rozważań rządu. W zeszły piątek odbyła się narada na ten temat w M. S. Z.

Napady na polskich przedstawicieli w Rosji.

WARSZAWA, 19.X. (Pat.) Wicem prezydentem w nocy z dnia 17 na 18 b. m. zdarzyły się dwa wypadki napaści na członków i urzędników przedstawicielstw polskich w Rosji. Ofiarą jednej z nich na dworcu moskiewskim w Leningradzie, był pierwszy sekretarz poselstwa p. Adam Tarnowski i członek komisji specjalnej dr. Marjan Morełowski, ofiarą drugiej — w Moskwie — urzędnicy pp. Albin Hurko-Romeyko i Jan Piotrowicz. Nikt z napadniętych, na szczęście poważnie nie ucierpiał. Panowie Tarnowski i Morełowski przyjechali do Moskwy w południe dnia 18 b. m. Natychmiast potem zgłosili się do poselstwa naczelnik wydzia-

łu polsko-baltyckiego w komisariacie ludowym spraw zagranicznych Stein i imieniem rządu związkowego wyraził ubolewanie z powodu wypadków, które miały miejsce. O godzinie 6-ej popołudniu charge d'affaires Wyszynski, złożył osobiste członkowi kolegium komisariatu ludowego spraw zagranicznych Koppowi notę, z kategorycznym protestem i zawiadomił, że odpowiedni raport został przekazany rządowi polskiemu. Przyjąwszy notę, p. Kopp w imieniu rządu związkowego wyraził ubolewanie i zapewnił, że zajęcia są przedmiotem gruntownego dochodzenia.

Wykrycie niemieckiej organizacji szpiegowskiej w Grudziądzu.

TORUN, 20.X. (Pat.) Poliej polityczna wpadła w sobotę na trop szeroko rozgałęzionej antypaństwowej działalności konspiracyjnej w Grudziądzu. Mianowicie u jednego z Niemców, członków t. zw. Seim-Senatsbüro, znaleziono zachowane w piwnicy na pół metra pod ziemią, pod trzema wagonami koksu, 15 kilo materiałów wybuchowych i kilkanaście metrów lontu, pochodzenia berliń-

skiego. Prócz tego znaleziono w innym miejscu u członka t. zw. Cuttemplerlage, rozmaite broszury o treści antypaństwowej, chorągiewki z portretami Wilhelma i Kronprinza, nalepki przeznaczone dla Górnego Śląska o treści wybitnie antypaństwowej, oraz gołębia pocztowego ze stacji wojskowej niemieckiej. Aresztowano 4 osoby, które przekazano prokuratorowi. Dalsze dochodzenie w toku.

O pożyczkę zagraniczną dla instytucji szkolnych.

WARSZAWA, 20.X. (AW.) — Władze uniwersyteckie prowadzą z kapitalistami szwajcarskimi i

kilkudziesięciu monumentalnych gmachów, przeznaczonych na pomieszczenie dla Wydz. Lekarskiego, Przyrodniczego i klinik uni-

wersyteckich. Podobnie rokowania prowadzi i Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego.

Cziczerin o stosunkach z Francją.

Rosja nie wstąpi do Ligi Narodów.

MOSKWA, 20.X. (Pat.) W moim wygłoszonej w centralnym Komitecie wykonawczym Z.S.S.P. oświadczył Cziczerin, iż podjęcie normalnych stosunków między Francją a Rosją może nastąpić tylko warunkowo. Uznanie sowieców przez Francję musi obejmować cały obszar Z.S.S.R. Niemiecko-rosyjskie stosunki, mówił dalej Cziczerin, były wystawione na ciężką próbę, wytrzymały ją jednak pomyślnie. Zatarę w sprawie sowieckiej misji handlowej w Berlinie został wprowadzono załagodzony, jednak sowieci zażądają podczas najbliższych rokowań z

Niemcami przyznania eksterytorjalności całego budynku misji handlowej. Wiadomość, jakoby sowieci zamierzali przystąpić do Ligi Narodów, jest według Cziczerina, zmyślona. Z punktu widzenia sowieckiego wstąpienie Rosji do Ligi Narodów równałoby się wyrzeczeniu samodzielności i uzależnieniu od mocarstw Ententy. Zupełnie taksamo zapatruje się Rosja i na wstąpienie Niemiec do Ligi Narodów. Gdyby Niemcy przystąpili do Ligi Narodów, zakończył Cziczerin, stałyby się w ten sposób wrogiem Z.S.S.R.

Pierwszy katolik lordem-mayorem Londynu.

Opinia angielska poruszona jest wielce faktem, jaki zdarza się w Londynie po raz pierwszy od lat 366, t. j. od czasu definitywnego zaprowadzenia w Anglii protestantyzmu przez królową Elżbietę.

Mianowicie dnia 8-go listopada

b. r. obejmuje urządowanie na przeciąg roku nowowybrany lord-major (burmistrz) Londynu. Do stanowiska tym jest sir Alfred Bower, będący wyznania rzymskokatolickiego. Także dwaj szeryfowie — jego zastępcy — są katolikami.

Skazanie bandyty.

WARSZAWA, 20.X. (Pat.) — Wyrokiem sądu doraźnego w Łunińcu, dnia 17.X b. r. skazany został na karę śmierci przez rozstrzelanie mieszkaniec wsi Zidłowo, pow. kotarbińskiego, Aleksy Lech, lat 38, za to, że w nocy na 13-go września b. r. po uprzednim porozumieniu się z 9 ma innymi bandytami uzbrowił się w karabin i rewolwer, wtargnął wraz

z innymi bandytami co do których nie zapadły wyroki, do sklepu Jana Krasowskiego, we wsi Sienkiewice, w powiecie łuninieckim i za pomocą groźby zrabował mu różne towary, na ogólną sumę 2103 złote.

Prośbę o ulaskawienie skazanego p. Prezydent Rzeczypospolitej odrzucił. Wyrok wykonano 18 października.

Litewskie sny o Wilnie.

„Rytas“ o rocznicy utracenia przez Litwinów Wilna.

„Rytas“ w Nr. 227 omawia utracenie przez Litwinów Wilna. Już 4 lata minęły od chwili, gdy Żeligowski wydarł Litwie stolicę Wilno. Już 2 lata białe orzeł wiję swe gniazdo. Jedynak Litwini nie powinni upadać na duchu. Litwinów cieszy fakt, iż gniazdo uwiło w Wilnie nie nadaje się dla białego orła. Pisma polskie wciąż przebąkują w swych komunikatach, iż na kresach, a więc i w Wileńszczyźnie, panuje niepokój, trwają napady na dwor., na pociągi, na urzędników polskich. Lewicowa prasa polska proponuje rządowi układy z mniejszościami narodowymi, zaproszenie przedstawicieli tych ostatnich do wspólnego stołu. Prawicowcy zaś proponują represje. Za czyją radą pójdzie rząd, trudno wyrokować. Jednak zarówno jeden jak i drugi sposób „sanacji“ może przyspieszyć oderwanie się Kresów od „macierzy“.

Zaznaczyć też należy, iż uczucie narodowe Litwinów wileńskich, żarzy się coraz silniej, o czym między innymi świadczy sadzenie „drzewek wileńskich“ w dzień 1 maja.

Wprawdzie dyplomacja litewska mało dotychczas w sprawie Wilna wskórała, bowiem dyplomaci europejscy, pomni długiego współzycia Polski przedrozbiorowej z Litwą, nie mogą znaleźć rozwiązania w tej sprawie dla nich kwestji dzisiejszej. Litwa powinna wobec tego pilnie czuwać nad podsyceaniem uczucia narodowego wśród Litwinów wileńskich.

„Trinitas“ o sprawie wileńskiej.

„Trinitas“ w Nr. 208 omawia stan sprawy wileńskiej w sposób następujący: Przedstawiciele Litwy na konferencji genewskiej wysunęli kwestję wileńską. Wkrótce jednak potem, kwestja ta została przez delegatów litewskich wycofana, gdyż nie ufali oni w pomyślnie dla Litwy rozstrzygnięcie sprawy. Cóż więc Litwie pozostaje na przyszłość? Kwestja wileńska będzie mogła być wysuwana na przyszłych zgromadzeniach Ligi Narodów, które będą się odbywały co rocznie we wrześniu. Lecz czy opłaci się poruszać ponownie tę sprawę? Liga Narodów się reorganizuje, gdyż mają do niej przystąpić Niemcy, Ameryka a potem i Rosja. Wyroki Ligi Na-

rodów pragnie się uczynić, nie czyjmiś jednostronnymi postanowieniami, lecz orzeczeniami; opartymi na sprawiedliwości. Wówczas dopiero opłaciliby się ponowne oddanie kwestji wileńskiej do osądzenia. Narazie nie należy jednak zapominać, iż te chwalebne projekty przekształcenia Ligi Narodów pozostały dotychczas projektami.

Zycie zaś tymczasem płynie swoim toczkiem. Nad Polską chmury coraz bardziej się zbierają. Wewnątrz kraju grasują szajki bandytów organizują się powstania i zamachy (na prezydenta Wojciechowskiego). Sądzą na gwałt się zbroi, zarządza manewry lądowe i morskie. Mac Donald wyraża się, iż Niemcom powinno się zwrócić Górną Śląsk, zajęty przez Polaków. Rząd Herriota nie śpieszy się z poparciem wszystkich zakusów polskich. Kraj, po wprowadzeniu złotego, przeżywa wielki kryzys ekonomiczny. Wystarczałoby lada silniejsze pchnięcie od wewnątrz czy od zewnątrz, aby Polska chwiała się zaczęła. Litwa powinna to mieć na uwadze i wzmacniać swą sytuację wewnętrzną. Oczekiwana godzina wybieje i Wilno stanie się naszym. Pozostanie wówczas jedynie troska o utrzymanie go i o wzmocnienie nowego stanu rzeczy. Narazie zaś trzeba pracować. W jednoci i zgodzie wszyscy Litwini powinni pracować nad podniesieniem swego kraju.

Zycie ekonomiczne.

G I E Ł D A.

WARSZAWA, 20.X. (A. W.). Warszawska giełda urzędowa (w złotych). Dolary 5,18¹/₂, Przekazy: Nowy Jork 5,18¹/₂, Londyn 23,88 — 23,80. Paryż 27 27¹/₂, Wiedeń 7,82¹/₂, Praga 15,48¹/₂, Włochy 22,69, Belgja 25,02, Szwajcjarja 99,90, miljonówka 0,74 — 0,75, bony złote 0,92 — 0,93 — 0,92, pożyczka złota 6,00, dolarowa 3,62 — 3,65, kolejowa 9,00. Tendencja utrzymana z wyjątkiem franka szwajcarskiego, który zwyżkował. Akcje (w złotych): Bank Handlowy w Warszawie 6 60 — 6,55 — 6,60, Warszawskie T wo fabryk cukru 4,05 — 4,00 — 4,05, Rudzki 1,43 — 1,42 — 1,45, Ostrowieckie 7,60 — 7,90, Starachowice 2,68 — 2,76 — 2,75. Tendencja utrzymana.

Uroczystości w Wilejce.

(Od specjalnego korespondenta „Dziennika Wileńskiego“.)

W niedzielę 19 b. m. wojewoda wileński Władysław Raczkiewicz odsłonił w Wilejce powiatowej pomnik poległym w walkach z bandami dywersyjnymi policjantom.

Mogily tych młodych bohaterów, to nowy dokument, nowy znak, stwierdzający polskość tej ziemi, to jakby kopiec graniczny, kopiec, którego znieść nie zdoła żadna siła, żadna potęga ludzka. Polska kraina mogiła!

Jak długa i szeroka, wszędzie krzyże i kurhany, pod którymi spoczywają prochy tych, co pod Poleck i Smoleńsk, Chocim i Wiedeń chodzili, tych co chwałę oręza polskiego daleko roznieśli i tych, co krwią swoją serdeczną w beznadziejnych walkach powstańczych przeciwko zbrodni rozbiorów protestowali.

W niedzielę biskup Bandurski poświęcił nowe mogiły, w których spoczęli nowi bohaterzy, polegli w obronie ładu i spokoju odrodzonej Ojczyzny.

W mogiłach tych spoczęły zwłoki posterunkowych policji państwowej s. p. Brzozowskiego, Miluskiego, Surowskiego, Miłuszkiewicza, Płonka, Kosteckiego, Jegorowa, Podymkiewicza, Sosnowskiego, Kozuły, Tołodzieckiego, Markiewicza, Macinga, Romanowskiego i Wochnickiego.

Piętnastu dzielnych bojowników spoczęło snem wiecznym, a każdy z nich zginął śmiercią bohatera.

Oto mamy mogiłę posterunkowego Gralewskiego, który sam jeden okopał się pod wsią Spas i bronil przeprawy przez Wilję, stawiając czoło całej bandzie. Dalej spoczywa Brzozowski, zabity w czasie pościgu za bandytami na drodze Olechnowice — Dubrowy; Surowski, stawiający czoło również w pojedynczym gromadzie zbójczej, rabującej Krzywice, a obok inni, zaś śmierć każdego, to najpiękniejszy rapsof rycerski, świadczący o tem, że Polska ma synów, gotowych w każdej chwili przelać krew w obronie Jej honoru i spokoju.

Dlatego też uroczystości w Wilejce były nie tylko oddaniem holdu prochom i pamięci poległych, lecz jednocześnie były radosną manifestacją i rewją tych sił, które nadal na krańcach Rzeczypospolitej straż polnia; były jednocześnie przestroją dla tych, co zbyt łatwo ulegali kuszeniom wschodniego sąsiada i szli na służbę wroga, zapominając o tem, że Polska ma dość siły, by wicherzycieli zmusić do szanowania prawa i porządku publicznego.

Dzień 19 października stał się świętem policji, która zapraszając licznych gości, pragnęła uczcić pamięć swych najlepszych funkcjonariuszów. Już od dłuższego czasu przygotowywał się cały powiat do tego dnia.

Projekt założenia ementarza powstał z inicjatywy komendanta powiatu podkomisarza Lichodziejskiego, który pierwszy zrozumiał i nalezyście ocenił konieczność złożenia holdu poległym na posterunku służbowym.

Całe społeczeństwo odezwowało się na apel komendanta, który z całą właściwą mu energią zabrał się do pracy, w rezultacie której mieliśmy sposobność podziwiać przeliczny pomnik i ładny acz skromny ementarz, na którym spoczęły zwłoki dzielnych policjantów.

Niemal w każdym miasteczku, każdej większej wsi, odbywały się zbiórki, odczyty, przedstawienia, dochód z których składano w ofierze na budowę pomnika. Dzielnie sekundował w pracy komendantowi jego zastępca aspirant Krubski, lecz przede wszystkim wdzięczność należy się p. staroście Nitosławskiemu, który potrafił zainteresować tą sprawą cały powiat.

Uroczystości rozpoczęto uroczystym nabożeństwem, celebrowanym przez J. E. ks. biskupa Bandurskiego, który również wygłosił kazanie okolicznościowe. Po nabożeństwie udano się na ementarz i tu po dokonaniu aktu odsłonięcia i poświęcenia pomnika

obecni wysłuchali szeregu przemówień.

Pierwszym głos zabrał biskup Bandurski, charakteryzując w pięknej pod względem formy i treści mowie znaczenie uroczystości i podnosząc bohaterstwo poległych.

Ze szczególną uwagą wysłuchano słów wojewody Raczkiewicza, który dobitnie wykazał zasługi tych, co spoczęli na ementarzu policyjnym i zaznaczył, że cała ludność, bez różnicy narodowości i wyznań, winna czcić ich pamięć, jako tych, co polegli w obronie życia, mienia i spokoju obywateli Rzplitej.

W imieniu prokuratury wileńskiej składa hołd pamięci zmarłych p. prokurator Wasowicz, następnie komendant 16 okręgu polej inspektor Praszalowiec i od imienia społeczeństwa p. Kraków przewodniczący związku ziemian powiatu wilejskiego. Dodać muszę, że pochmurne od rana niebo, w chwili wyruszenia pochodu rozpozodziło się i zachodzące, jesienne słońce rzucało swe złote, łagodne promienie na pomnik, mogiły i tłumy, zgromadzone na ementarzu.

Wieczorem w sali urzędu skarbowego odbył się koncert z udziałem przybyłych z Wilna artystów opery p. Pastówny, Romanowskiego i Leszczyńskiego, którym publiczność zgotowała serdeczną owa-

ję, dziękując za łaskawe odwiezienie Wilejki.

W zakończeniu dodać muszę, że uroczystości w Wilejce zbiegły się z podróżą inspekcyjną wojewody do tegoż powiatu, do której powrócę w następnym liście.

P. Kownacki.

MOŁODECZNO, 20.X. (Pat.)

Jednodniowy pobyt delegata rządu p. Władysława Raczkiewicza w Wilejce powiatowej dał okazję miejscowej ludności do zamianowania swych uczuć patriotycznych. P. Delegata witano wszędzie serdecznie wielokrotnie podkreślając radość z powodu przyjazdu przedstawiciela rządu. Równie serdecznie witało p. delegata prawosławne duchowieństwo w murach swej świątyni. Specjalnie okazało wypadło powitanie w synagodze szczerze wypełnionej i rześciste oświetlonej, młodzież odśpiewała rotę oraz mazurek Dąbrowskiego, wznoszono okrzyki na cześć p. Prezydenta Rzeczypospolitej i p. Wojewody. W wygłoszonym przemówieniu przez gminy podkreślił lojalność ludności żydowskiej wobec rządu. P. Delegat w odpowiedzi zaznaczył, iż postępowanie jego cechować będzie zawsze sprawiedliwość w stosunku do wszystkich obywateli, bez różnicy wyznania i narodowości.

chać do dziecka. W czterech wypadkach matka dostała odmowę. Nie znalazła również nikogo w klinice uniwersyteckiej i dopiero ubłagała jednego z lekarzy, by ratował dziecko. Izbie lekarskiej możemy służyć szczegółami tego zlekceważenia obowiązków lekarskich przez niektórych lekarzy.

Sprawy miejskie.

— Posiedzenie Komisji technicznej w tut. Magistracie. W dniu 22 b. m. o godzinie 8 wieczór odbędzie się w tutejszym Magistracie posiedzenie Komisji technicznej z następującym porządkiem dziennym: 1) Sprawa kolejejk wąskotorowych dla potrzeb wojskowych. 2) Nowa propozycja budowy elektrowni i tramwajów miejskich. 3) Rozpatrzenie przepisów kanalizacyjnych, wodociagowych i korzystania z energii elektrycznej.

W związku z punktem pierwszym porządku dziennego zaproszony został na powyższe posiedzenie przedstawiciel Komendy Obozu Warownego w Wilnie. (x)

— Oświata w wojsku. Magistrat m. Wilna udzielił zezwolenia 1 mu pułkowi Artylerji Pol. w Wilnie na korzystanie z lokalu szkoły powszechnej № 11 przy ul. Zarzecz 5 i to w godzinach popołudniowych w celu urządzania kursów dla analfabetów—szeregowych powyższego pułku. (x)

Sprawy kolejowe.

— Kursy dla analfabetów. Przy „Ognisku” kolejowym dzięki staraniom wicedyrektora Linowskiego otworzone zostały kursa dla analfabetów, których sporo znajduje się między robotnikami linjowami. Kursa otwarte zostały wczoraj i już uczęszcza na nie 16 słuchaczy. (k)

— Opłaty przewozowe Ministerstwo Kolei wydało ostatnio zarządzenie, by nadawcy towarów z m. Gdańska mogli opłacać zgóry całe koszty przesyłki. Zarządzenie dotyczy li tylko przesyłek całowagonyowych. (k)

— Dymisja w dyrekcji kolejowej. Podana przez dzienniki wileńskie wiadomość o zwolnieniu kilku urzędników wyższych w dyrekcji kolejowej wileńskiej nie odpowiada rzeczywistości.

Co się tyczy p. Ranowa, dyrektora w-lu zasobów, to ten nie zostaje zwolnionym, a tylko z dniem 30 października będzie przeniesionym w stan spoczynku.

Dymisja p. Rejswassera jest dotychczas nieaktualna. (k)

— Szkoły kolejowe. Powstał projekt, by przy „Ognisku” kolejowym zostały utworzone szkoły fachowe. Projekt ten spotkał się z przychylnością Ministerstwa Kolei i Oświaty i porozumiano się, że 2/3 ciężaru budżetu tych szkół ponosić będzie Min. Oświaty, resztę zaś kolej.

W najbliższym czasie szkoły te zostaną otwarte. (k)

Z życia stowarzyszeń.

— Zarząd Okręgowego Koła Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie podaje do ogólnej wiadomości, że 1 i 2 listopada b. r. odbędzie się kwesta uliczna „Dzień Inwalidy Wojennego” w całej Wileńszczyźnie na rzecz inwalidów, wdów i sierot po poległych, wobec czego zarząd uprasza wszystkie władze rządowe, wojskowe, samorządowe, stowarzyszenia, związki i osoby pracujące na niwie społecznej o przyjęcie czynnego udziału w tak kowej kwestii.

Jednocześnie uprasza się o wydelegowanie swych przedstawicieli do komitetu organizacyjnego, którzy zbierze się dn. 25.X b. r. o godzinie 18, w lokalu związku (Ostrobramska 19).

— Walne zebranie członków Syndykatu Dziennikarzy Polskich w Wilnie odbędzie się dziś, we wtorek, o godz. 5 1/2 po południu (w drugim terminie, o godz. 6 ej) w lokalu przy ul. Zawalnej Nr. 30, m. 20.

Na porządku dziennym zebrania: wybór delegatów na walne zgromadzenie przedstawicieli syndykatów dziennikarskich z całej Polski, odbyć się mające dn. 27 b. m. w Warszawie.

— Oddział wileński Narodowej Organizacji Kobiet ogłasza, że w końcu listopada urządzony będzie w Warszawie staraniem zarządu głównego i innych oddziałów pro-

wincjonalnych N. O. K. kiermasz, na którym mają być wystawione najrozmaitsze okazy pracy kobiecej.

Pragnąc zorganizować kiosk wileński i jak najlepiej zaprezentować wytwórczość kobiet ziemi naszej, zarząd N. O. K. w Wilnie uprasza gorąco wszystkie kobiety, które mogą przedstawić prace swoje z działów: zdobnictwa, sztuki stosowanej, tkactwa, drzeworytnictwa, koszykarstwa, introligatorstwa, wyroby z gliny, słomy, rafji, kilimy, wełniaki, samodziały, hafty, koronki, płótna, ręczniki, wyroby trykotowe, wyroby z drzewa, zabawki, wycinanki, pająki, przybrania choinkowe itp. jak również panie ziemianki: wędliny i sery litewskie, wszelkie przetwory owocowe i konserwy, by je nadesłały do składnicy eksponatów na kiermasz — ul. Zamkowa Nr. 13, mieszkanie pani Domańskiej (codziennie prócz świąt pomiędzy 5—7 po poł.).

Nadsyłając eksponaty, należy podać nazwisko i adres eksponenta oraz zaznaczyć czy przedmiotowe przedmioty mogą być na kiermaszu sprzedane, czy też winny być zwrócone. Ostateczny termin nadsyłania eksponatów 5 listopada.

Od kwoty uzyskanej ze sprzedaży eksponatów potrącone zostaną koszty przesyłki i 15% na cele społeczne organizacji N. O. K. Pozostałość doręczoną będzie na ręce eksponenta.

Zarząd N. O. K. w Wilnie zastrzega sobie prawo wyboru eksponatów. Przedmioty nie wystawione zostaną natychmiast zwrócone ich właścicielom.

Na kiermaszu zorganizowane będą kosze szczęścia i loteria celem pokrycia kosztów urządzenia kiermaszu i na cele oświatowe.

Zarząd N. O. K. w Wilnie uprasza wszystkie swoje członkinie i całe społeczeństwo, któremu bliskie i drogie są cele organizacji, o nadsyłanie fantów, choć najdrobniejszych, pod adresem p. Domańskiej ul. Zamkowa Nr. 13. Im piękniejszymi będzie kiosk wileński, im więcej nadesłamy fantów, tem lepiej zaprezentuje się ziemia Wileńska na kiermaszu w Warszawie.

Zarząd N.O.K. w Wilnie.

Sprawy szkolne.

— Otwarcie kursów. W dniu 21 b. m. o godz. 5 popoł. odbędzie się poświęcenie lokalu i uroczyste otwarcie 2 letnich kursów ekonomiczno-handlowych w Wilnie. Kursy powstały z inicyjatywy krzewienia wiedzy handlowej i ekonomicznej w Wilnie. Wykłady odbywać się będą w godzinach popołudniowych w lokalu szkoły handlowej, stow. kupców chrześc. przy ul. Biskupiej Nr 12, I piętro. Wskazane jest, by życzący zapisać w poczet słuchaczy do tego czasu złożyli w sekretarjacie podania i załatwili wstępne formalności.

— Obchód rocznicy szopenowskiej. W ubiegły piątek, dn. 17-go października minęło 75 lat od śmierci Fryderyka Szopena. Pomiń, iż istnieje w Wilnie i konserwatorium muzyczne i orkiestra symfoniczna i związek muzyków i „poranki” w teatrze wielkim — tylko jedno „Ognisko” gimnazjum im. Ad. Mickiewicza pamiętało o tej rocznicy i umiało uświetnić ją uroczystym obchodem, zorganizowanym i wykonanym przez samą młodzież szkolną.

W szczerze wypełnionej sali gimnazjum Lelwela usłyszeliśmy wczoraj entuzjastyczną i barwną przemowę p. dyrektora Zapaśnika, który w pięknych słowach podkreślił znaczenie narodowe i patriotyczne muzyki Szopena w ciężkich latach niewoli. Następnie przyszyły produkcje fortepianowe i wokalne, wykonane umiejętnie i z należytym pietyzmem przez uczniów konserwatorium. Zakończył produkcje bardzo zgrany chór mieszany gimnazjum Ad. Mickiewicza, złożony z kilkudziesięciu osób. Na program złożyły się dwa Nokturny Polonez Cis-moll, etiuda Nr. 8, kilka preludjów i piosenek, znakomite Scherzo H. moll, tudzież „Marzenie”, wykonane przez zespół chóralny, pod batutą dzielnego kierownika p. Stubiędy.

W bardzo podniosłym nastroju i pod głębokim wrażeniem rozchodziła się młodzież po ukończonym obchodzie. Inicyjatywa

Spieszcie po zakupy!
Ostatnie dni wyprzedaży
w DOMU HANDLOWYM
„Wacław Nowicki”
Wilno, ul. Wielka 30
(były 60)
który z powodu przejścia na artykuły zagraniczne ogłasza
Ostateczną wyprzedaż
KONFEKCIJ,
GALANTERJI,
OBUWIA
i wszystkich innych towarów
po cenach niżej własnego zakupu.
PRZY KUPNIE ZA GOTÓWKĘ
WIELEKI RABAT.
Prosimy oglądać wystawy.

„Ogniska” gimn. A. Mickiewicza godna jest uznania i powinna się stać dobrym przykładem dla innych. Chcemy wierzyć, iż ta pierwsza tak udana próba zachęci „Ognisko” do dalszej pracy.

— Egzaminy dla nauczycieli szkół powz. W dniach 20, 21 i 22 codziennie od godz. 4 po poł. odbywać się będą egzaminy dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych kuratorjum okręgu szkolnego wileńskiego. Egzaminy odbędą się ze wszystkich grup, a mianowicie: metodyczno-pedagogicznej, humanistycznej, przyrodniczo-matematycznej, geograficznej i artystyczno-technicznej. Do egzaminu przystępuje około 100 osób; odbywać się one będą w Państwowym Seminarjum Nauczycielskim Męskim, przy ul. Ostrobramskiej l. 29. (y)

— Brak Litwinów w szkołach litewskich. Jedyna w Wilnie państwowa szkoła powszechna litewska została z początkiem bieżącego roku szkolnego zlikwidowana. Przyczyną likwidacji była znikomo mała ilość dzieci litewskich. Uczęszczało do niej zaledwie 14 dzieci. (y)

— Kursy dokształcające dla nauczycielstwa szkół powszechnych m. Wilna. Praca na kursach rozpoczęła się 3-go listopada r. b. i prowadzona będzie w godzinach popołudniowych. Uruchomione będą następujące grupy: humanistyczna, metodyczno-pedagogiczna, grupa przedmiotów artystycznych, oraz grupa gimnastyczna.

Kursy częściowo subsydjowane będą przez kuratorjum szkolne okręgu wileńskiego.

Podania przyjmuje Sekretarjat Związku Polskiego Naucz. Szk. Powz., Ostrobramska 5, pok. 21 (kolo polek) do dn. 28 października b. r.

— Zebranie komitetu rodzicielskiego. W dn. 26 b. m. w niedzielę o godz. 12 odbędzie się walne zebranie rodziców uczącej się młodzieży w gimnazjum im. Kr. Zygmunta-Augusta. Zebranie odbędzie się w gmachu gimnazjalnym na Pohulance. (s)

— Wizytacja Okręgu Szkolnego. Kurator Okręgu Szkolnego Wileńskiego, p. Z. Gasiorowski, wyjechał z wizytatoriami pp. Swiderkimi i Fedorowiczem na wizytację Okręgu.

Sprawy samorządowe.

— Zjazd przedstawicieli Sejmików Powiatowych ziemi wileńskiej i województwa nowogródzkiego.

Dziś, dn. 21 b. m. zbiera się w Wilnie zjazd przedstawicieli sejmików powiatowych obu województw, organizowane przez przedym radę zjazdów samorządu powiatowego w Warszawie, organizacji ogólnopolskiej związków samorządu powiatowego.

Zjazd odbędzie się w sali rady miejskiej. Z ramienia prezydium rady zjazdów przybyli do Wilna pp. wice-prezes W. Gajewski, oraz członkowie dr. M. Jaroszyński i B. Lipski. W zjeździe weźmie udział szereg zaproszonych posłów i senatorów oraz przedstawiciele władz wojewódzkich obu województw.

Zjazd poświęcony jest omówieniu spraw finansowych samorządu powiatowego i gminnego, szczególnie obecnie aktualnych wobec trudności finansowych jakie te samorzady przechodzą; zwłaszcza gminy, i wobec zapowiedzianej przez rząd i sejm nowelizacji obowiązującej obecnie ustawy o finansach komunalnych.

— Zjazd Lekarzy weterynaryjnych. Jak się dowiadujemy Urząd Inspektora weterynaryjnego przy Województwie zwołuje wkrótce ogólny zjazd lekarzy weterynaryj-

Kronika wileńska.

Urzędowe.

— Z Zarządu Lasów Państwowych. W związku z utworzeniem przedsiębiorstwa „Polskie Lasy Państwowe”, istniejący w Wilnie Zarząd Okręgowy Lasów Państwowych, został przekształcony na Dyrekcję Okręgową Lasów Państwowych, dyrektorem której został mianowany dotychczasowy naczelnik zarządu, p. Władysław Grzegorzewski.

Dyrekcja Okr. Lasów Państw. w Wilnie obejmuje lasy państwowe na terenie Okręgu administracyjnego Wileńskiego oraz częściowo województw Białostockiego (pow. Grodzieński) i Nowogródzkiego (pow. Lidzki, Wołożyński i Stołpecki).

— Stan zdrowotności w Wileńszczyźnie. We wszystkich szpitalach woj. Wileńskiego we wrześniu według urzędowych danych, ogółem było chorych: na tyfus plamisty 26 osób, tyfus brzuszy 84, wypadków z tyfusem powrotnym nie było, na czerwonkę chorowało 12 osób i na inne zakaźne choroby 76, z czego na miasto Wilno przypada więcej jak 50% chorych. (s)

— Referat zbiórki demobilu wojskowego. Z dn. 1 października r. b. na miejsce b. agentury „Demat” powstała Ekspozytura Referatu Zbiórki Demobilu Wojskowego z terenem działalności swej na województwa wileńskie, nowogródzkie i białostockie. (s)

— Ambulansy lekarskie. Wydział zdrowia przy województwie wileńskim wprowadza stopniowo w powiatach na miejsce dotychczasowych ambulansów felczerskich—lekarskie. Jedynie brak odpowiednio wykwalifikowanych sił lekarskich stoi na przeszkodzie szybkiemu przeprowadzeniu tej akcji. (s)

Z miasta.

— Komitet wojewódzki wileński sprowadzenia zwłok s. p. H. Sienkiewicza do kraju, zwołuje na jutro, na środę (godz. 8 wiecz.), zebranie w sali posiedzeń senatu U. S. B. (Uniwersytecka 3).

— Chaotyczna praca. Jak wiemy ostatnimi czasy miasto nasze energicznie zabrało się do godnej wszelakiej pochwały, naprawy chodników i bruków.

Niestety nie obeszło się i tu bez „ale”. Zdawałoby się bowiem, iż zgodnie z zasadami logiki, praca ta powinna wychodzić z następujących założeń:

1) Najprzód ułożenie chodników tam, gdzie ich wogóle nie ma, (a są takie miejsca nawet w śródmieściu)

2) Następnie naprawa już istniejących chodników, niezależnie od tego, czy są drewniane, czy betonowe.

3) I po tem wszystkim dopie-

ro zamiana, w miarę możliwości, istniejących drewnianych na dogodniejsze betonowe.

Tymczasem u nas dzieje się wręcz odwrotnie!

Rozwala się przedewszystkiem dobre drewniane chodniki, zamiast je na betonowe, zaś tam, gdzie chodnik był uszkodzonym, lub całkiem go nie było, przeważnie trwa i po dziś dzień idylliczne status quo.

Oto przykłady: W naszym centrum miasta, na ul. Jagiellońskiej, do ostatnich dni przed najokazalszą kamienią, nie było żadnego chodnika, a mieszczą się tu, między innymi, znane zakłady fotograficzne prof. Bulhaka, zwiedzane przez przybywających cudzoziemców.

Dalej również w śródmieściu, na odcinku Wileńskiej ulicy, między Mickiewiczowską a Zielonym mostem, dotychczas spora przestrzeń ulicy (niedaleko mostu) nie posiada żadnego chodnika! A jest to droga do Towarzystwa Przyjaciół Nauk, jakie zwiedza każda nieledwie, z licznymi przybywającymi do Wilna wycieczek krajowych i zagranicznych. W dalszym zaś ciągu drogi, do wzmiankowanego przybytku wiedzy, na ul. Lelwela, chodnik mają wyobrazić dwie „kładki” (wązkie deski), które się zresztą urywają koło gmachu towarzystwa. Na zakończenie trudno nie wspomnieć o kapitalnej dziurze w chodniku betonowym na ul. Mickiewicza, przed samą Izbą Skarbową! Na długości (w poprzek chodnika) dobrych parę metrów i z jakimś metr szerokości!

Przytem wyrwa to nie z najpiętych!

Czy aby nie warto wprowadzić nareszcie w rzezoną pracę troszkę systematyczności?

Mówiąc o meljoracjach w dziedzinie chodników i bruków, nie można ominąć jeszcze paru rzeczy.

Oto winny być usunięte jaknajrychlej barbarzyńskie kawałki bruku przed bramami, przerywające co pewien czas chodniki.

Żas na skrzyżowaniach lub wylotach ulic, należy ułożyć przez ulicę chodniki, chociażby z płyt kamiennych, jakie mamy już w kilku miejscach (plac Katedralny naprzykład), żeby człowiek nie potrzebował sobie wykrecać napróżno nogi. (a)

— O pomoc lekarską na Antokolu. Od jednego z czytelników naszych na Antokolu otrzymałem list pełen skargi na trudność znalezienia pomocy lekarskiej w godzinach wieczornych na Antokolu. Dziecko państwa G. o godz. 9 tej wieczorem, w piątek ubiegły, dostało nagle konwulsyj. Zrozpaczona matka zwracała się kolejno do kilku lekarzy, prosząc, by oczekującą dorożką zechcieli poje-

nych państwowych i samorządowych Wojew. Wileńskiego i Nowogródzkiego. Na porządku dziennym powyższego zebrania będzie rozpatrywana między innymi kwestja uzgodnienia stosunku lekarzy państwowych do samorządowych.

Sprawy rolnicze.

Wygaśnięcia zarazy płucnej bydła. Jak się dowiadujemy na całym obszarze województwa Wileńskiego w roku bieżącym były tylko dwa wypadki choroby płuc u zwierząt, z których jeden w Huneviczach, gm. Kraśne pow. Wilejskiego, gdzie ubito 17 sztuk bydła i drugi w Wielucianach tegoż powiatu—gdzie zabito 88 sztuk bydła.

W sprawie zatargu rolnego. W związku z kończącymi się robotami polnemi dowiadujemy się, że w roku bieżącym żadnych zatargów między pracodawcami, a robotnikami nigdzie nie było na całym obszarze z. Wileńskiej. Oddział Związku Zaw. Robotników Rolnych w Wilnie wszczął akcję w tym kierunku dla zdobycia sobie popularności, ale posłuchu nigdzie nie znalazł.

Odczyty.

„O porze w Gdyni“. W niedzielę 19 b. m. o godz. 12 w południe odbył się w kinoteatrze „Helios“ urządzony staraniem Wileńskiego Oddziału Ligi Morskiej i Rzeźnej odczyt inż. p. Piotra Bomasa p. t. „Port w Gdyni“, ilustrowany odpowiednimi przezroczkami. W odczycie swym prelegent, wskazawszy na wstępie na znaczenie, jakie dla rozwoju gospodarczego Polski ma dostęp do morza i posiadanie własnego portu, przedstawił te wysiłki, jakie dotychczas nad budową portu w Gdyni rządy polski poczynił, pokazał na przezroczkach świetlnych

szczegółowo wykonane plany, według których ten port obecnie przez konsorcjum polsko francuskie się buduje, porównał z planami i urządzeniami innych portów, jak w Hamburgu i Liverpoolu. i zademontował różne urządzenia portowe, jak kranu do lądowania i elewatory różnych typów. Na zakończenie wyświetlony został film, przedstawiający przeżycia życia i pracę w porcie Gdańskim.

Odczyt ten wysłuchany był z nadzwyczajną uwagą przez wypełnioną po brzegi salę. Słuchacze zebrali się przeszło 600 osób, w tem około 250 uczniów szkół średnich, z których wielu bardzo gorliwie robiło notatki z ciekawszych części odczytu. Jak się dowiadujemy, wyznaczył Wileński Oddział Ligi Żeglugi Morskiej i Rzeźnej, chcąc spopularyzować ideę morza polskiego wśród młodzieży szkolnej, w porozumieniu z kuratorjum szkolnem, odpowiednie nagrody za wypracowania szkolne na temat znaczenia morza dla Polski.

Teatr, muzyka i sztuka.

„Szał miłości“. Po warszawskich „Rozmaitościach“, krakowskiej „Bagatelii“ — przyszła kolej na nasz Teatr Polski, który wczoraj wystawił tę sensacyjną nowość. Niezmiernie oryginalne tło sztuki, egzotyckość jak na Paryż, działających osób (generał Michajłow, Natasa i inn.), oraz nieprzeciętna gra artystów, wszystko to składa się na niezmiernie oryginalną całość, która pozwala wróżyć sztuce wielkie powodzenie.

Przedstawienie szkolne ku uroczoniu H. Sienkiewicza. Teatr nasz w najbliższą sobotę, t. j. w dzień pogrzebu H. Sienkiewicza, wystawia dla uczącej się młodzieży przeróbkę z powieści H. Sienkiewicza „Pan Wołodyjowski“, p. t. Azja Tułajbejowicz. W sztuce tej występują cały szereg postaci ukończonych przez nas, a mianowicie: Zagłoba, pan Wołodyjowski, Baśka Wołodyjowska i inne.

Wileńskie Towarzystwo Wioślarskie urządza doroczny bal w dniu 25-go października w salonach „Apollo“, przy ul.

Dąbrowskiego Nr. 5. Początek o godz. 10 ej wiecz. Zaproszenia można otrzymać u członków Zarządu, lub przy wejściu na salę w dzień zabawy.

Z ruchu wydawniczego

Książki francuskie. Księgarnia Starwarszenia Nauczycielstwa Polskiego w naszym mieście, wprowadziła dział książek francuskich, bogato zaopatrywany przez firmę „Sekwana“ (Boulevard Raspail, Paris). Ilość otrzymanych książek sięga już 3000. Wśród nich znajdują się najnowsze wydawnictwa pierwszorzędny. I pisarzy. Ponieważ książki przychodzą do Polski bez cła, a waluta francuska stoi dość nisko, książki w obliczeniu na złote są bardzo tanie.

Wypadki.

Pożar w szpitalu antokolskim. W dniu 20 b. m. o godz. 1-ej m. 20 w szpitalu okręgowym Nr 3 na Antokolu, w wydziale koszarowym wszczął się pożar od przewodów elektrycznych. Przybyła na miejsce straż ogniowa w przeciągu 10-ciu minut, pożar zlikwidowała. Żadnych wypadków z ludźmi nie było. Straty narazie nie ustalone.

Ofiara autobusu. W dniu wczorajszym w godzinach południowych, w pobliżu hal targowych, została przejechana przez autobus firmy „Auroruch“ dziewczynka około lat 6-ciu, a to prawdopodobnie skutkiem nieostrożności szofera. Nieszczęśliwy ten wypadek zgromadził wiele osób przeważnie żydów, którzy jak zwykle popierają swoich ziomków, całą winę tego nieszczęścia zrzucili na małą dziewczynkę, uniewinniając szofera.

Kronika policyjna.

Strzedz się złodziei na przystankach autobusowych. Na przystanku autobusowym przy ul. Kolejowej, Janowi Rychlewiczowi, zam. przy ul. Pańskiej Nr. 19, skradziono z kieszeni kwitów bankowych na sumę 900 złotych, oraz w gotówce 40 złotych.

Kradzież przez okno. Za pomocą wyjścia szyby z okna, dokonano kradzieży rzeczy z mieszkania Antoniego Miksztorowicza, przy trakcie Batorego Nr. 1.

Z prowincji.

NOWA WILEJKA. Staraniem burmistrza miasta p. Józefa Ostromeckiego w dniu 30.IX. r b. zorganizowano miejscowy komitet „Dnia Ligi Obrony

CZAR NOCY KINO „HELIOS“

Powietrznej Państwa“, do którego weszli zaproszeni przedstawiciele: władz wojskowych, państwowego gimnazjum im. św. Kazimierza, t wa przyjaciel tegoż gimnazjum, Macierzy szkolnej, Ogniska kolejowego, straży ogniowej, państwowej szkoły rzemieślniczej, duchowieństwa oraz szkół powszechnych.

Akceje „Dnia Lotniczego“ przeprowadzono według programu następującego dnia 4.X urządzono w sali zakładów Posselha zabawę taneczną przy dźwiękach orkiestry wojskowej 85 pułku Strzelców Wileńskich, z małym powodzeniem. Dnia 5.X od godz. 8 rano rozpoczęto kwestę uliczną, a po Mszy Świętej w miejscowym kościele św. Kazimierza ruszył pochód od kościoła przez ulice miasta, z modelem aeroplanu na udekorowanym wozie. W pochodzie brali udział: orkiestra wojskowa 13 p. ul. oraz banderja konna przy licznym zgromadzeniu miejscowego społeczeństwa. Kwesta uliczna w dniu 5.X dała 895,74 zł., następną kwesta dnia 12.X dała 225,30 zł., zebrano ofiar: na listach imiennych 370,71 zł., w cerkwi prawosławnej 14,81 zł. Ogółem otrzymano na zabawy 28 zł. Stratem zebrano na rzecz L. O. P. P. 1084,06 zł.

Miejscowy Komitet „Dnia Ligi Obrony Powietrznej Państwa“ w Nowej-Wilejce, składa serdeczne podziękowanie 13

pułkowi ułanów i 85 p. Strzelców Wileńskich, za taskawę i bezinteresowne udzielenie orkiestry, jak również paniom, które brały udział w kwestach na rzecz L. O. P. P. w dniach 5 i 12 października. Wszystkim ofiarodawcom stokrotne Bóg zapłać.

W imieniu Komitetu J. Ostromecki. Burmistrz miasta.

Pożar w pow. Dunilowickim. W maj. Biała, gm. Postawskiej, pow. Dunilowickiego, wskutek podpalenia spaliła się stodoła ze zbożem, młocarnia i 69 sztuk owiec. Sprawa podpalenia Li-sicki Mikita, zam. we wsi Makarszczyzna, tejeż gminy, został ujęty i z aktami przekazany do sądu śledczego. Straty wynoszą 2000 złotych.

W sprawie podpalenia tartaku w maj. Zyntupy, należącego do p. Biszewskiego, przeprowadzone śledztwo ustaliło, iż podpalenia dokonał Franciszek Makarewicz, którego zaarrestowano i wraz z aktami skierowano do sądu śledczego I-go rewiru w Święcianach. Poszkodowany p. Biszewski, straty spowodowane pożarem oblicza na 300.000 złotych.

Z ostatniej chwili.

Rozwiązanie parlam. niemieckiego. BERLIN, 20.X (Pat). Prezydent Rzeszy na propozycję Kanclerza podpisał dekret, rozwiązujący parlament niemiecki. Decyzja ta jest skutkiem rezolucji, uchwalonej dziś popołudniem przez frakcję demokratyczną, której przywódcy Koch i Erkelenz zakomunikowali kanclerzowi, że uważają utworzenie gabinetu prawicowego za niepożądane dla położenia międzynarodowego Niemiec i odmawiają wzięcia w nim udziału.

Rosja wstrzymała ratyfikację umowy angielsko sowieckiej.

MOSKWA, 20.X. (Pat) Rosyjska age eja telegraficzna podaje, że ze względu na kryzys rządowy w Anglii postanowiła centralna egzekutywa unji sowieckiej odrzucić ratyfikację układu angielsko-sowieckiego i pozostawić decyzję prezydium.

Kino-Teatr „HELIOS“ ul. Wileńska 38.

Wszyscy śpieszcie ujrzeć!!! Wielki erotyczny film w 8 akt. „CZAR NOCY“ (Fascination). Niezwykły przepych!! Wesołe kabarety!! Walka byków!! Poc. 4 ost. s. 10 1/4.

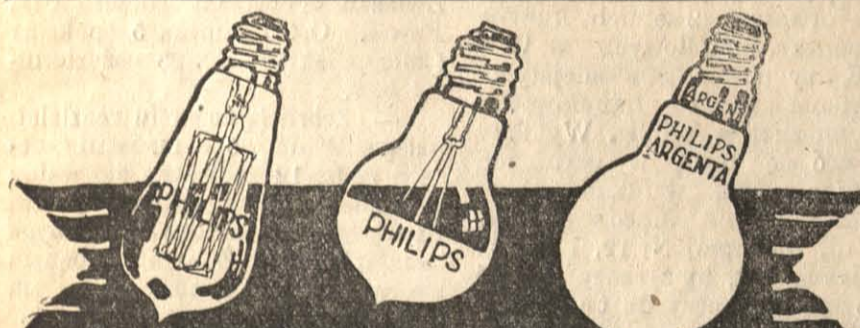
„CZAR NOCY“ (Fascination). Niezwykły przepych!! Wesołe kabarety!! Walka byków!! Poc. 4 ost. s. 10 1/4.

KINO-TEATR „POLONJA“ Mickiewicza 22. Dyr. G. Slepjau.

Słynna powieść Claretie „Le Petit Jacques“ Co odczuwa niewinnie skazany na śmierć w ostatnich chwilach przed egzekucją ilustruje w jaskrawych kolorach film. Dramat życiowy eja, który chce zapewnić dobrobyt swemu jednemu dziecku, przyjmuje cudzą winę na którą zostaje skazany na śmierć. U PROGU GILOTYNY

KINO-TEATR „Piccadilly“ ul. Wielka 72.

Dzisiaj Wielki Sensacyjny kino-dramat Amerykański fascynująca opowieść pełna niezwykle ciekawych przygód w 12 wielk. aktach. W roli głównej znakomity ART ACORD. „Bufallo Bill“

Żądajcie żarówek PHILIPS

UWAGA!!! za wynagrodzenie

prosimy uczciwego znalazcę zwrócić nam zgubione we czwartek wieczorem lub w piątek rano weksle podpisane przez Lazarza Tajca (2 weksle po zł. 425, 1 — na zł. 420 i 1 — na zł. 300). Hirsza Lewina (1 weksel na zł. 50 i 1 — na zł. 143), które nie mają żadnej wartości dla znalazcy.

Ambulatorjum Weterynaryjne Lekarzy weterynaryj: K. ŁASZKIEWICZA i B. MUTA otwarte w WILNIE, przy ul. Ponarskiej 54 obok stacji towarowej. Leczenie chorych zwierząt i szczepienia ochronne. Telefon 494.

Na Raty Rowery, maszyny i gramofony na dogodnych warunkach poleca firma „Uniwersal“ ul. Wielka 21. URZĘDNIKOM I WOJSKOWYM SPECJALNY RABAT. Latarki kieszonk. batarejki i żarówki.

POKOJE umeblowane „Plaź“ wynajmują się miesięcznie i na dobę ze wszelkimi wygodami, po cenach ustalonych przez władze. Obsługa rzetelna. (Plac Napoleona) Biskupia 11.

Artystyczna Wytwórnia wypalanych przedmiotów na drzewie, oraz inkrustacji i mozaiki. — Sprzedaż oraz zamówienia tymczasowo przyjmują się w Spółdzielni Wojskowej, ul. Mickiewicza 13, gdzie też znajduje się wystawa tych rzeczy. 1

Dom handlowy w Poznaniu uprasza jeszcze kilkanaście inteligentnych osób z sfer urzędniczych celem propagowania sposobu sprzedaży o zroszeniu się do „Reklamy Polskiej“ Poznań, Aleje Marcinkowskiego 6 pod „N. 1926“.

KOBIETA-LEKARZ Dr. Piotrowicz Jurczenko Ordynator Szpitala Sawłoz Choroby skórne i weneryczne ul. Zawalna Nr. 22

Przyjmuje wyłącznie panie od godz. 2 1/2—4 po poł.

Dr. Blumowicz choroby weneryczne, syfilis i skórne. ul. Wielka 21. 9—113—7.

Dr. D. KENIGSBERG choroby weneryczne, syfilis i skórne, ul. Mickiewicza 4.

Dr. Czesław Koneczny Chirurgia jamy ustnej. Choroby zębów. Sztuczne zęby. (Wojskowym i urzędnikom na raty.) Mickiewicza 11 (gdzie kino), od 10—12 1/2 i od 4—6 1/2.

Dr. J. Bernaszejm Choroby skórne, weneryczne, syfilis i moczopłowe. Przyjmuje 9—1pp. i 4—9w. ul. Mickiewicza 28—5.

Dr. Leon Ginsberg Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Ul. Trocka 3 róg Wileńskiej. od 8 1/2 do 1 i 4—7

Maria Petruszewiczowa DOKTOR powołała i wznowiła przyjęcia. Choroby kobiece. W. Pohulanka 14 m. 19. Przyjęcia 5—7.

Dr. Med. KAPŁAN Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Wileńska 11, Telef. 640.

Dr. Wołodźko ordynator szpitala Sawlica Choroby skórnej i weneryczne. Od godz. 12—2 i 5—6. Zawalna 22

Biedny człowiek z małą rodziną przyjezdny z Litwy, poszukuje posady dozorcy domu za niewielkie wynagrodzenie. Żwirowka Góra 5, J. N. 0

Do terpentyniarni przyjmę zarządzającego z kauceją i referencjami. Zgłoszenia st. Jaszuny Terpentyniarnia. 2

Do wynajęcia sklep z mieszkaniem ul. Antokolska 118, wiadomość na miejscu. 1

Dom do sprzedania ul. Filarska 4. 0

Zgub. pokwitowanie na passport niem. wyd. przez II-gi Komisariat Pol. Państwowej na imię Pr. Jaewiczewy, zam. przy zauku Węziennym 5 — unieważnia się.

Jest do sprzedania 400 — 500 m² sosny budowlanej o 12 km. od Wilna. Wiadomość: Portowa, zaułek Portowy 3 m. 2.

Kapitały w każdej sumie najdogodniej bez ryzyka, z gwarancją lokuje Dom H. Komisowy „ZACHĘTA“ Portowa 6-D. 2

LASY i wszelkie materiały leśne, MAJATKI różnej wielkości, MIESZKANIA w różnej cenie, DOMY i place miejskie. Wszelkie ruchoomości, FORTEPIANY i pianina. Dom H. Komisowy „ZACHĘTA“ Portowa 6 D. 2

Łóżka na siatkach od 22 zł. materace z trawy morskiej, sienniki i worki, tkanina jutowa po cenie fabrycznej poleca: firma: B. Łokucjewski i S-ka, ul. Mickiewicza 42. 0

Potrzebny czeladnik męski do krawca Nowoswiecka 5. 0

Potrzebny korepetytor, przychodzi, do niemieckiego i francuskiego, ul. Portowa 6-b, Pawlak, od 5—7 po południu. 0

Sprzedają futro sopy Zaczęce 30—8 od 2-4 godz.

W najpiękniejszej z okolic miasta Wilna w miejsc. Werki-Jerozolimka sprzedaje się 1816 s. kw. ogrodowej ziemi przy szosie, sosn. esie blisko przystani parostatków Śniłpizki-Chocimska 36. 1

Zg. passport niem. na imię Bestańskiego Mowszy, zam. przy ul. Wileńskiej 2 — unieważnia się.

Zg. zaświadczenie wyd. przez Warszaty Samochodowe Nr. 2 w Wilnie, jako słuszarowi i kategorii Mikołajowi Prószyńskiemu, zam. przy ul. Nowogródzkiej 107 unieważnia się.

Zgub. pokwitowanie na passport niem. wyd. przez II-gi Komisariat Pol. Państwowej na imię Pr. Jaewiczewy, zam. przy zauku Węziennym 5 — unieważnia się.

Hezadont pasta i eliksir chronią jamę ustną i zęby od zakażenia

Miaflor krem i puder ściśle higieniczne

Wystrzegać się falsyfikatów!

Henryk Żak — Poznań Fabryka perfum i kosmetyków

OGŁOSZENIE. W miejskim 6-ciu klasowym Gimnazjum Klasyeznem Koedukacyjnem w Koźminie wakować będzie od 1 stycznia 1925 r. stanowisko nauczyciela języka polskiego i historii.

Z ofertami zwracać się należy do p. burmistrza miasta Koźmina. Koźmin, dnia 15 października 1924 r. MAGISTRAT Koźmin Wlkp.

Akuszerka z Warszawy udziela porad akusarskich. Przyjmuje od 9 rano do 7 wiecz. Mickiewicza 4A. 0

Dr. ŁUKIEWICZ Choroby skórne i weneryczne. wrócił i przyjmuje od godz. 4—7 pop. Ul. Ad. Mickiewicza 9, — wejście ul. Śniadeckich 1.

Dr. medycyny B. SZYRWIND Choroby: skórne, weneryczne, syfilis. Wielka 19. 10—1 i 4—7.

Wypalanych przedmiotów na drzewie, oraz inkrustacji i mozaiki. — Sprzedaż oraz zamówienia tymczasowo przyjmują się w Spółdzielni Wojskowej, ul. Mickiewicza 13, gdzie też znajduje się wystawa tych rzeczy. 1